

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ TURTO VALDYMO,
NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO ĮSTATYMO NR. VIII-729 23 IR 23¹ STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR
SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai.

Parengti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 ir 23¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VSTVND įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – VSI įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) paskatino siekis suvienodinti ir užtikrinti reikalavimų kandidatams į valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius nustatymą, taip pat patobulinti kitas VSTVND įstatymo nuostatas, siekiant aiškesnio ir išsamesnio teisinio reguliavimo.

Įstatymų projektais siekiama patikslinti nuostatas dėl:

1) reikalavimų kandidatams į valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius, taip pat siekiama įstatyme įtvirtinti siekį apdrausti valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų narių civilinę atsakomybę;

2) Vyriausybės nustatytų reikalavimų taikymo valstybės ir savivaldybių valdomoms įmonėms, jų dukterinėms bendrovėms ir dukterinių bendrovių paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms (toliau – dukterinė bendrovė);

3) valstybės valdomų įmonių, savivaldybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklos skaidrumo užtikrinimo;

4) viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro (toliau – Valdymo koordinavimo centras) vykdomų funkcijų.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projekto iniciatorė – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija. Įstatymo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos departamento (direktorius Vaidotas Rudokas, tel. 8 640 92443, el. p. Vaidotas.Rudokas@eimin.lt) Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus (vedėja Laurentina Garbauskienė, tel. 8 657 05665, el. p. Laurentina.Garbauskiene@eimin.lt) valstybės tarnautojai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Šiuo metu VSTVND įstatymo 23¹ straipsnyje ir VSI įstatymo 10 straipsnyje nustatyti iš dalies skirtingi reikalavimai kandidatams į valstybės ir savivaldybės įmonių ir valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių kolegialių priežiūros ar valdymo organų narius, priklausomai nuo juridinio asmens teisinės formos. Taip pat įstatymuose nėra įtvirtinti kai kurie svarbūs reikalavimai minėtiems kandidatams ir nėra įstatyminio pagrindo siekti, kad būtų apdrausta valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų narių civilinė atsakomybė. Be to, nėra nustatyta, kas gali būti kiti atranką inicijuojančio subjekto pasirinkti asmenys.

VSTVND įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje, nustatyta, kad savivaldybių, kaip savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvio, turtinės ir neturtinės teisės ir pareigos įgyvendina savivaldybių vykdomosios institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka. Atkreiptinas dėmesys, kad juridinių asmenų, kurių dalyvės yra viena ar kelios savivaldybės, steigimas yra priskiriamas savivaldybių savarankiškomis funkcijoms, tačiau savivaldybių vykdomosioms institucijoms nesuteikta teisė nustatyti išsamią tvarką savivaldybių, kaip juridinių asmenų dalyvių, turtinėms ir neturtinėms

teisėms ir pareigoms įgyvendinti, atsižvelgiant į jų įsteigtiems juridiniams asmenims keliamus tikslus ir vykdomos veiklos specifiką.

VSTVND įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatyta galimybė Vyriausybės priimtų teisės aktų nuostatas taikyti pagal taisyklę „laikykis arba paaiškink“ tik valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių dukterinėms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms ir per dukterines bendroves susijusioms paskesnių eilių dukterinėms bendrovėms, tačiau tokia galimybė nenumatyta valstybės valdomoms įmonėms ir savivaldybės valdomoms įmonėms.

VSTVND įstatyme nenustatyta pareiga valstybės valdomoms įmonėms, savivaldybės valdomoms įmonėms ir jų dukterinėms bendrovėms užtikrinti veiklos skaidrumą bei įgaliojimai Vyriausybei nustatyti veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires.

VSTVND įstatymo 23 straipsnio 5 dalyje nenustatyta Valdymo koordinavimo centro funkcija teikti metodinę pagalbą savivaldybėms savivaldybių valdomų įmonių atliekamų funkcijų priskyrimo specialiesiems įpareigojimams klausimais, vertinti ir teikti pasiūlymus valstybei atstovaujančioms institucijoms ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklos rezultatų, jų įtakos valstybės valdomų įmonių finansiniams rodikliams, tinkamo specialiųjų įpareigojimų apskaitymo ir atskleidimo, taip pat vertinti ir teikti informaciją valstybės valdomoms įmonėms, valstybei atstovaujančioms institucijoms ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl valstybės valdomų įmonių atliekamų funkcijų priskyrimo specialiesiems įpareigojimams. VSTVND įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 7 punkte nustatyta, kad Valdymo koordinavimo centras kiekvienais metais apskaičiuoja valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių pelningumo rezultatus atlikdama jų individualų vertinimą ir teikia siūlymus dėl valstybės valdomoms įmonėms ir jų dukterinėms bendrovėms Vyriausybės nustatomų siektinų pelningumo rodiklių. Tačiau pažymėtina, kad pagal VSTVND įstatymo 23 straipsnio 1 dalį priimtuose teisės aktuose Vyriausybė nenustato individualaus vertinimo ir pelningumo rodiklių skaičiavimo dukterinėms bendrovėms, todėl ir VSTVND įstatymo įvardintose Valdymo koordinavimo centro funkcijose tai neturi būti numatyta.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymų projektais siūloma:

1. VSTVND įstatymo 23¹ straipsnio 3 dalyje nustatyti, kad kiti atranką inicijuojančio subjekto pasirinkti asmenys į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo narius gali būti valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės, jos dukterinės arba patronuojančios bendrovės darbuotojai ar vadovai, atitinkantys įstatyme nurodytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus bei keletą nepriklausomumo reikalavimų, juridinio asmens, kurio dalyvės yra pirmiau nurodytos bendrovės, darbuotojai ar vadovai, taip pat tam tikros srities ekspertai, atitinkantys įstatyme nurodytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus bei keletą nepriklausomumo reikalavimų. Papildyti VSTVND įstatymo 23¹ straipsnio 5 dalį trimis bendraisiais reikalavimais kandidatams į valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės kolegialių organų narius. Šie reikalavimai šiuo metu nustatyti VSI įstatyme ir Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“. Patikslinti VSTVND įstatymo 23¹ straipsnio 7 dalyje nustatytus nepriklausomumo reikalavimus kandidatams į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės kolegialių organų narius, siekiant didesnio suderinamumo su Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis, kurios įtvirtina reikalavimus akcinių bendrovių, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, stebėtojų tarybos nariams. Taip pat, įvertinus praktinius aspektus ir valstybės tarnautojų darbo specifiką bei siekiant kiekvieno valdybos nario turimas kompetencijas ir įgūdžius pritaikyti geriausiai, kad būtų skiriama

maksimaliai laiko įsigilinti į įmonių veiklą, valdyseną ir būtų siūlomi tinkamiausi sprendimai dėl veiklos ir valdysenos efektyvinimo, siūloma VSTVND įstatymo 23¹ straipsnio 5 dalį papildyti reikalavimu valstybės tarnautojams - jie negalėtų būti iš viso daugiau kaip dviejų kolegialių organų, sudarytų valstybės ir (ar) savivaldybių valdomose įmonėse, nariais, o 23¹ straipsnio 7 dalyje nustatyti, kad kandidatas į kolegialaus organo nepriklausomus narius turi nebūti iš viso daugiau kaip trijų kolegialių organų, sudarytų valstybės ir (ar) savivaldybių valdomose įmonėse, narys. Atsižvelgiant į tai, kad bendruosius ir nepriklausomumo reikalavimus turi atitikti tiek kandidatai į kolegialių organų narius, tiek jau esami kolegialių organų nariai, siūloma atitinkamai papildyti VSTVND įstatymo 23¹ straipsnio 5 ir 7 dalis. Siekiant įstatyme įtvirtinti siekį apdrausti valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų narių civilinę atsakomybę, siūloma 23¹ straipsnį papildyti 9 dalimi ir nustatyti, kad valstybės valdomos įmonės ir savivaldybių valdomos įmonės apdraudžia kolegialių organų narių civilinę atsakomybę atitinkamai valstybės valdomos įmonės ar savivaldybės valdomos įmonės lėšomis.

VŠĮ įstatymo 10 straipsnį patikslinti taip, kad kandidatams į valstybės ir savivaldybės įmonių valdybų narius būtų taikomi tokie patys reikalavimai, kokie VSTVND įstatyme nustatyti kandidatams į valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių ir jų dukterinių bendrovių kolegialių priežiūros ir valdymo organų narius. Šiuo pakeitimu siekiama, kad visi reikalavimai kandidatams į valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių narius būtų įtvirtinti viename teisės akte.

2. VSTVND įstatyme įtvirtinti savivaldybių vykdomųjų institucijų teisę prireikus nustatyti išsamią tvarką, reikalingą savivaldybių, kaip juridinių asmenų dalyvių, turtinėms ir neturtinėms teisėms ir pareigoms įgyvendinti. Įvertinus tai, kad savivaldybės yra šių juridinių asmenų dalyvės (savininkės, akcininkės ar dalininkės), taip pat atsižvelgiant į Vietos savivaldos įstatyme įtvirtintus vietos savivaldos principus, pagal keičiamo 23 straipsnio 1 dalies antrojo sakinio nuostatą Vyriausybė nustatytų bendruosius turtinių ir neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo reikalavimus, o 23 straipsnio 1 dalies trečiojo sakinio nuostata skirta sudaryti galimybes pačioms savivaldybėms nusistatyti detalesnę tvarką, atsižvelgiant į jų įsteigtiems juridiniams asmenims keliamus tikslus ir vykdomos veiklos specifiką.

3. Papildyti VSTVND įstatymo 23 straipsnio 2 dalį dėl galimybės Vyriausybės priimtų teisės aktų nuostatas taikyti pagal taisyklę „laikykis arba paaiškink“ valstybės valdomoms įmonėms ir savivaldybės valdomoms įmonėms ir patikslinti VSTVND įstatymo 23 straipsnio 2 dalies nuostatas, susijusias su dukterinėms bendrovėms Vyriausybės nustatytų reikalavimų teisiniu reguliavimu. Siūlomose nuostatose atsisakoma imperatyvios nuostatos, kad Vyriausybė nustato, kokios pagal VSTVND įstatymo 23 straipsnio 1 dalį nurodytos Vyriausybės priimtų teisės aktų nuostatos taikomos dukterinėms bendrovėms, o Vyriausybei suteikiama teisė nustatyti, kokios minėtos nuostatos dukterinėms bendrovėms gali būti taikomos be išimčių, laikantis taisyklės „laikykis arba paaiškink“ arba netaikomos.

4. Papildyti VSTVND įstatymo 23 straipsnį 2² dalimi, kurioje nustatyti, kad valstybės valdomos įmonės, savivaldybės valdomos įmonės ir jų dukterinės bendrovės turi užtikrinti veiklos skaidrumą, ir įtvirtinti, kad veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires nustato Vyriausybė. Pakeitimu įstatyme būtų nustatytas teisinis pagrindas Vyriausybei nustatyti valstybės valdomų įmonių ir savivaldybės valdomų įmonių, taip pat jų dukterinių bendrovių veiklos skaidrumo užtikrinimo gaires.

5. Atsisakyti VSTVND įstatymo 23 straipsnio 5 dalies perteklinių nuostatų. VSTVND įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 2 punkte nustatyta, kad Gerojo valdymo indekso ataskaita rengiama pagal ekonomikos ir inovacijų ministro nustatytas rekomendacijas, tačiau tokių rekomendacijų nustatymas yra netikslingas. Gerojo valdymo indekso ataskaitas rengia Valdymo koordinavimo centras nuo 2016 metų. Gerojo valdymo indekso ataskaitoje pateikiamas įvertinimas, kaip valstybės

valdomose įmonėse ir dukterinėse bendrovėse įgyvendinamos valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimą, kandidatų į valstybės valdomos įmonės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atranką reguliuojančių teisės aktų nuostatos ir kaip valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės valdymas atitinka NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso nuostatas. Valstybės valdomų įmonių gerosios valdysenos indekso metodiką nustato Valdymo koordinavimo centras. Metodika reguliariai peržiūrima bei atnaujinama tiek siekiant reaguoti į valstybės valdomų įmonių valdysenos teisinio reguliavimo ar valdysenos praktikų pokyčius, tiek siekiant didinti indekso patikimumą ir pajėgumą kokybiškai atspindėti įmonių valdyseną.

Atitinkamai siūloma atsisakyti VSTVND įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 7 punkto nuostatos, kad Vyriausybė nustato įmonės siektino pelningumo rodiklio apskaičiavimo tvarką, kadangi įmonės siektinas pelningumo rodiklis neturi būti apskaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka, o jo apskaičiavimą, taikydamas savo metodikas ir atlikdamas individualų įmonės vertinimą, atlieka Valdymo koordinavimo centras ir įmonės siektino pelningumo apskaičiavimas yra visiškai Valdymo koordinavimo centro kompetencijoje. Valstybės valdomoms įmonėms nustatomų siektinų ilgalaikių 3 metų pagrindinių finansinių veiklos rodiklių ir trumpalaikių 1 metų specializuotų finansinių bei nefinansinių veiklos rodiklių pagrindiniai reikalavimai ir jų nustatymo kriterijai reglamentuoti Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“.

6. VSTVND įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 12 punkte siūloma nustatyti, kad Valdymo koordinavimo centras vertina ir teikia pasiūlymus valstybei atstovaujančioms institucijoms ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių specialiųjų įpareigojimų veiklos rezultatų, jų įtakos valstybės valdomų įmonių finansiniams rodikliams, tinkamo specialiųjų įpareigojimų apskaitymo ir atskleidimo, taip pat vertina ir teikia informaciją valstybės valdomoms įmonėms, valstybei atstovaujančioms institucijoms ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl valstybės valdomų įmonių atliekamų funkcijų priskyrimo specialiesiems įpareigojimams, o tos pačios dalies 15 punkte siūloma nustatyti, kad Valdymo koordinavimo centras teikia metodinę pagalbą savivaldybių vykdomosioms institucijoms savivaldybių valdomų įmonių tikslų ir strategijose numatomų vertinimo rodiklių nustatymo, strategijų rengimo, tikslų siekimo vertinimo, nepriklausomų valdybos narių atrankos, savivaldybių valdomų įmonių atliekamų funkcijų priskyrimo specialiesiems įpareigojimams, kurie nustatomi pagal ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas, ir kitais su savivaldybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių valdymu susijusiais klausimais. Pažymėtina, kad veiklos priskyrimo specialiesiems įpareigojimams, jų veiklos apskaitymo ir atskleidimo klausimai jau pakankamai nuosekliai sureguliuoti ir įgyvendinami valstybės valdomose įmonėse, tačiau savivaldybių valdomų įmonių vykdomų veiklų priskyrimas specialiesiems įpareigojimams nėra reguliuojamas įstatyme, atitinkamai veiklos nėra tinkamai atskiriamos ir atskleidžiama informacija, todėl šioje srityje savivaldybėms bei savivaldybių valdomoms įmonėms reikalinga kvalifikuota ekspertinė pagalba, kurią konsultacijomis suteiktų Valdymo koordinavimo centras.

7. VSTVND įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 7 punkte atsisakyti nuostatos, kad Valdymo koordinavimo centras kiekvienais metais apskaičiuoja dukterinių bendrovių pelningumo rezultatus atlikdama jų individualų vertinimą ir teikia siūlymus dėl jų dukterinėms bendrovėms Vyriausybės nustatomų siektinų pelningumo rodiklių. Pažymėtina, kad į dukterinių bendrovių strateginius veiklos planus įtraukiami patronuojančiųjų bendrovių joms nustatyti pelningumo rodikliai, kurie įgalina patronuojančiąją bendrovę pasiekti joms Vyriausybės nustatytus pelningumo rodiklius. Valdymo koordinavimo centras kasmet vertina strategijų įgyvendinimą, tuo pačiu įvertindamas, kaip dukterinių bendrovių rezultatai padeda patronuojančiajai valstybės valdomai įmonei siekti

nustatytų pelningumo rodiklių. Svarbu pažymėti ir tai, kad pagal Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymą dukterinių bendrovių veiklos rezultatai konsoliduoti įmonių grupės finansinėse ataskaitose, kurių duomenimis galima vertinti valstybės valdomai įmonei iškeltų finansinių tikslų pasiekimą, įskaitant tuos, kurie vykdomi per jos dukterines bendroves.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priimti įstatymai prisidės prie valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių veiklos efektyvumo ir skaidrumo didinimo.

Priėmus Įstatymų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymų projektai įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymų projektai neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Įstatymų projektais siūlomus pakeitimus, kitų įstatymų pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Priėmus Įstatymų projektus, reikės atitinkamai pakeisti:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimą Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“;

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimą Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų Įstatymų

projektams įgyvendinti nereikės.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai: „taisyklė „laikykis arba paaiškink“, „specialieji įpareigojimai“, „nepriklausomumo reikalavimai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.
